

numer

Polskie Gimnazjum im. Juliusza Słowackiego
Czeski Cieszyn

Egzamin wstępny z języka polskiego
kwiecień 2017
wersja B

Czas pracy: 60 minut

Liczba punktów do uzyskania: 50

Informacje dla ucznia

1. Na stronie tytułowej arkusza w wyznaczonym miejscu wpisz swój numer.
2. Sprawdź, czy arkusz zawiera 8 stron (zadania nr 1.–16.). Ewentualny brak stron lub inne usterki zgłoś nauczycielowi.
3. Czytaj uważnie wszystkie teksty i zadania. Wykonuj zadania zgodnie z poleceniami. Odpowiedzi wpisuj wyraźnie i jednoznacznie.
Rozwiązania zapisuj **CZYTELNIE** długopisem lub piórem. Niejednoznaczna odpowiedź lub nieczytelny zapis odpowiedzi będą oceniane jako błąd.
UWAGA! NIE WOLNO UŻYWAĆ KOREKTORA!
4. W zadaniach zamkniętych podane są cztery odpowiedzi: A, B, C, D. **Wybierz tylko JEDNĄ ODPOWIEDŹ i zaznacz ją znakiem X.** Staraj się nie popełniać błędów przy zaznaczaniu odpowiedzi.
O ile się pomylisz, błędne zaznaczenie **ZAMAŹ** i zaznacz inną odpowiedź znakiem X.
Uwaga! **ODPOWIEDŹ MOŻESZ ZMIENIAĆ (POPRAWIAĆ) TYLKO JEDEN RAZ.**
5. Instrukcje do innych typów zadań (prawda – fałsz, na dobieranie) znajdziesz w poleceniach do nich skierowanych.
6. Rozwiązania zadań otwartych zapisz czytelnie w wyznaczonych miejscach. Pomyłki przekreślaj. Przygotowując odpowiedzi na pytania, możesz skorzystać z miejsc opatrzonych napisem *Brudnopis*. Zapisy w brudnopisach nie będą sprawdzane i oceniane.
7. Przy każdym zadaniu podana jest liczba punktów. Za błędną odpowiedź lub nie udzielenie odpowiedzi, punktów się nie odejmuje.

Powodzenia!

Tekst I

Pierwsze miesiące Jaelle w szkole były trudne. Dzieci nie chciały rozmawiać z trzema Cyganiątkami, które trafiły do ich klasy. Nastraszone przez rodziców, trzymały się na dystans i dokuczały odmieńcom. Jaelle nieraz przychodziła zapłakana do domu, gdy wyrwały jej piłkę na boisku albo odepchnęły od wspólnej zabawy [...]

Z czasem sytuacja się unormowała. [...] Koleżanki z klasy podziwiała bransolety na jej rękach i duże kolczyki, z zazdrością dotykały grubych włosów i z chęcią uczyły się cygańskiego języka. [...]

Wszystko zmieniło się w piątej klasie. Dziewczynki zaczęły dojrzewać i szukać nowych sposobów wyrażania siebie. Jaelle z przerażeniem obserwowała metamorfozę koleżanek, które porzuciły różowe sweterki i kucyki na rzecz czarnych obcisłych kreacji i mocnego makijażu. [...] Ciągłe molestowały ją o miłosne wróżby i wracały z pretensjami, jeśli się nie sprawdziły. [...]

– Jae, wyluzuj. – Tłumaczyła jej przyjaciółka Marta. [...] – Jesteś taka nieżyciowa. Te twoje spódnice...

Jaelle z przykrością spojrzała na siebie oczyma innych. Zobaczyła niemodnie ubraną, chudą dziewczynę w czarnej spódnicy w czerwone kwiatki. [...] Znowu się wyróżniała. [...]

– Jaelle, nie możemy być dłużej przyjaciółkami – powiedziała jej w końcu Marta ze współczuciem. – Jesteś obciachowa.

Jaelle znowu odsunęła się od towarzystwa innych dzieci i z niechęcią wstawała rano do szkoły.

Magdalena Kozłowska, fragment powieści *Zupa z jeża*
Wydawnictwo: Novae Res, 2012 r.

Zadanie 1.

(3 p.)

Oceń, które z propozycji dotyczących odczytania problematyki tekstu I są prawdziwe, a które – fałszywe.

Zaznacz znakiem „X” odpowiedź P (prawda) lub F (fałsz). W razie pomyłki błędne zaznaczenie zamaż i zaznacz inną odpowiedź znakiem „X”.

Tekst porusza problem:

1.	nastawienia mieszkańców miasteczka do cygańskich dzieci.	P	F
2.	trudności, jakie mają romskie dzieci w nauce.	P	F
3.	relacji łączącej Jaelle ze swoimi rodzicami.	P	F
4.	akceptacji kogoś odmiennego.	P	F

Zadanie 2.

(1 p.)

Co czuła Jaelle, kiedy Marta powiedziała jej, że nie mogą już być przyjaciółkami?

- A. Rozżalenie.
- B. Obawę.
- C. Wstyd.
- D. Złość.

Zadanie 3.

(2 p.)

Przekształć podane zdanie, zastępując podkreślony rzeczownik bliskoznacznym rzeczownikiem wybranym spośród podanych w ramce. Ułóż wypowiedź o tej samej treści. Zachowaj sens zdania.

Jaelle z przerażeniem obserwowała metamorfozę koleżanek.

przemiana, przebranie, styl, wygląd

Zadanie 4.

(2 p.)

Dokonaj odpowiedniego dopasowania. Zaznacz 1 lub 2 oraz A, B lub C.

Wypowiedź Marty Jae, wyluzuj. [...] Jesteś taka nieżyciowa. Te twoje spódnice... ma zabarwienie:

1. pozytywne,	ponieważ jest	A. krytyką przywiązania do tradycji Romów.
2. negatywne,		B. wyrazem zrozumienia sytuacji dziewczyny.
		C. przejawem zazdrości o wygląd koleżanki.

Zadanie 5.

(1 p.)

Wskaż zdanie, w którym nie ma zdrobnienia.

- A. Koleżanki z klasy podziwiały bransolety na jej rękach i duże kolczyki.
- B. Porzuciły różowe sweterki i kucyki na rzecz czarnych obcisłych kreacji.
- C. Dziewczynki zaczęły dojrzewać i szukać nowych sposobów wyrażania siebie.
- D. Zobaczyła niemodnie ubraną, chudą dziewczynę w czarnej spódnicy w czerwone kwiatuszki.

Tekst II

Choć większość rodziców odnosi wrażenie, że coraz mniej rozumie dzisiejszych gimnazjalistów i licealistów, to wyniki badań wskazują, że są to mylne odczucia. Okazuje się bowiem, że podobnie jak przed laty, najważniejszymi wartościami dla młodych ludzi są rodzina, nauka i praca.

Z tych badań wynika, że ze względu na ogromny rozwój technologiczny i nieograniczony dostęp młodych ludzi do Internetu ich życie rodzinne, towarzyskie i uczuciowe toczy się zarówno w przestrzeni wirtualnej, jak i w realnej rzeczywistości. [...] Podtrzymywanie kontaktów ułatwiają portale społecznościowe i popularne komunikatory.

Z raportu wynika także, że młodzież ceni sobie partnerskie relacje z rodzicami. Młodzi ludzie często liczą na wsparcie z ich strony i dobrą radę.

Nie można ulegać takiemu stereotypowemu myśleniu, że współczesna młodzież jest gorsza, że nie ma miejsca na autorytety, że upadły różne wartości. Wcale nie upadły. One są. Jeśli zapyta się młodych ludzi, co dla nich jest największą wartością, odpowiadają, że rodzina. Jaki jest stosunek do pracy, przyszłości, pieniędzy? Bardzo zdrowy. Żadna praca nie hańbi, oni chcą pracować, myślą o pracy.

Na podstawie: *Współczesna młodzież ma takie same wartości jak ich rówieśnicy sprzed 20–30 lat.*
Jarosław Matuszewski <http://pl.delfi.lt>

Zadanie 6.

(1 p.)

Powyższy tekst jest przykładem

- A. sprawozdania.
- B. rozprawki.
- C. artykułu.
- D. recenzji.

Zadanie 7.

(3 p.)

Oceń, które z podanych stwierdzeń odnoszących się do tekstu II są prawdziwe, a które – fałszywe.

Zaznacz znakiem „X” odpowiedź P (prawda) lub F (fałsz). W razie pomyłki błędne zaznaczenie zamaż i zaznacz inną odpowiedź znakiem „X”.

1.	System wartości młodych ludzi od lat się nie zmienił.	P	F
2.	W życiu młodych ludzi rodzice odgrywają bardzo ważną rolę.	P	F
3.	Rodzice często niewłaściwie oceniają współczesną młodzież	P	F
4.	Zdobycze współczesnej techniki utrudniają nawiązywanie relacji z innymi.	P	F

Zadanie 8.

(2 p.)

Na podstawie tekstu II sformułuj własnymi słowami jeden fakt i jedną opinię na temat młodzieży.

Fakt:

.....
.....
.....

Opinia:

.....
.....
.....

Brudnopis:

Zadanie 9.

(5 p.)

Uzupełnij tekst, wpisując cząstkę *-by* łącznie lub rozdzielnie.

Uwaga! Twój zapis powinien być czytelny i jednoznaczny.

Mogło..... się wydawać, że dzisiejsza młodzież jest inna niż 30 lat temu. Że..... to sprawdzić, zlecono przeprowadzenie badań. Warto..... zapoznać się z ich wynikami. Czyż..... was zaskoczyły? Kto..... miał jednak wątpliwości, może sam dokonać obserwacji.

Zadanie 10.

(1 p.)

Które wypowiedzenie nie jest zdaniem:

- A. One są.
- B. Bardzo zdrowy.
- C. Wcale nie upadły.
- D. Jest ona dla nich wartością.

Tekst III

Ignacy Krasicki
Żółw i mysz

Że zamknięty w skorupie niewygodnie siedział,
Żałowała mysz żółwia; żółw jej odpowiedział:
„Miej ty sobie pałace, ja mój domek ciasny;
Prawda, nie jest wspaniały – szczupły, ale własny”.

Ignacy Krasicki, *Bajki i przypowieści*

Zadanie 11. (1 p.)

Jaki typ człowieka reprezentuje żółw?

- A. Egoistę, który nie chce utrzymywać kontaktów z innymi.
- B. Domatora, który ceni skromne domowe zacisze.
- C. Skąpca, dla którego nie liczy się wygodne życie.
- D. Bałaganiarza, który nie dba o własny dom.

Zadanie 12. (4 p.)

Które ze zdań oddają przesłanie bajki Ignacego Krasickiego? Zaznacz (znakiem „X”) tak (T), jeśli wymowa przysłowia jest zgodna z treścią bajki, lub nie (N), jeśli nie dotyczy ono utworu. W razie pomyłki błędne zaznaczenie zamaż i zaznacz inną odpowiedź znakiem „X”.

Nie zaczyna się budowy domu od dymu z komina.	T	N
Cudza chata gorsza od własnego kąta.	T	N
Każdy jest panem we własnym domu.	T	N
Czym chata bogata, tym rada.	T	N

Zadanie 13. (4 p.)

**Napisz swoimi słowami, co powiedział żółw myszy. Zachowaj sens i treść utworu!
Tekst nie musi być wierszowany.**

.....
.....

Brudnopis

Zadanie 14.

(5 p.)

Uzupełnij tekst poprawną formą wyrazu, wybraną spośród podanych w nawiasie.

Żółw nie widział nigdy ..... (pałacy/pałaców).
Według ..... (jego/niego) styl życia myszy był nie
do zaakceptowania. .... (Obaj/Oboje) mieli odmienne zdanie
na temat warunków życia. .... (Mysz/Myszę) dziwiło, jak
skromnie mieszka jej znajomy. Z bajki wynika, że czasami ludzie
się ..... (nie rozumieją/nie rozumią).

Zadanie 15.

(5 p.)

**Napisz w imieniu myszy zaproszenie dla żółwia do królewskiego pałacu.
Żeby go zachęcić, przedstaw wygody zamkowych komnat.**

.....
.....
.....
.....
.....

Brudnopis

